

OZIQ-OVQAT TEXNOLOGIYASI YO'NALISHIDA KASBGA YO'NALTIRILGAN INGLIZ TILINI O'QITISHDA TERMINLARNING O'RNI VA AHAMIYATI

Axmedova Odinaxon Abdullajon qizi

*Farg'ona davlat universiteti, ingliz tili o'qituvchisi oydin.axmedova.95@gmail.com
tel: +998916064495*

Annotatsiya: *Oziq-ovqat texnologiyasi sohasida kasbga yo'naltirilgan ingliz tilini o'qitish, talabalar uchun muhim ahamiyatga ega. Ushbu maqolada, oziq-ovqat texnologiyasi kontekstida ingliz tilidagi terminlarning o'rni va ahamiyati tahlil qilinadi. Oziq-ovqat sanoati global miqyosda rivojlanayotganligi sababli, mutaxassislar uchun xalqaro standartlarga mos keladigan terminologiyani bilish zarur. Ingliz tilidagi terminlar, nafaqat ilmiy tadqiqotlarda, balki amaliy ish jarayonlarida ham qo'llaniladi. Bu esa, talabalarni kasbiy faoliyatga tayyorlashda muhim rol o'ynaydi. Oziq-ovqat texnologiyasiga oid terminlarni o'rganish orqali talabalar, o'z bilim va ko'nikmalarini kengaytiradilar, bu esa ularni ish bozorida raqobatbardosh qiladi.*

Kalit so'zlar: *oziq-ovqat texnologiyasi, ingliz tili, kasbga yo'naltirish, terminologiya, ta'lim, talabalar, global miqyos, ilmiy tadqiqot, amaliy ish, raqobatbardoshlik, ko'nikmalar, nazariy asoslar, o'rganish, metodologiya, pedagogika.*

Oziq-ovqat texnologiyasi sohasida kasbga yo'naltirilgan ingliz tilini o'qitish bugungi kunda juda dolzarb masala hisoblanadi. Globalizatsiya jarayonlari va xalqaro aloqalarning rivojlanishi natijasida, oziq-ovqat sanoati mutaxassislari uchun ingliz tilidagi terminologiyani bilish zaruriyati oshmoqda.

Oziq-ovqat texnologiyasi – bu oziq-ovqat mahsulotlarini ishlab chiqarish, saqlash va qayta ishlash jarayonlarini o'rganadigan fan bo'lib, u ko'plab ilmiy va amaliy sohalarni qamrab oladi. Ingliz tili, dunyodagi eng ko'p tarqalgan tillardan biri sifatida, oziq-ovqat texnologiyasi sohasida ham asosiy kommunikatsiya vositasiga aylangan.

Oziq-ovqat texnologiyasi bo'yicha mutaxassislar uchun ingliz tilidagi terminlarni bilish, nafaqat ilmiy maqolalarni o'qish va tushunishda, balki xalqaro konferensiyalar va seminarlar davomida fikr almashishda ham muhimdir. Terminlar, biror soha ichidagi maxsus bilimlarni ifodalovchi so'zlar yoki iboralardir.

Ular orqali mutaxassislar o'zaro aniq va ravshan muloqot qilishlari mumkin. Oziq-ovqat texnologiyasida ishlatiladigan terminlar ko'pincha murakkab bo'lib, ularni to'g'ri tushunish va qo'llash uchun maxsus bilim va ko'nikmalarga ega bo'lish zarur.

Oziq-ovqat texnologiyasi yo'nalishida ingliz tilini o'qitishda terminlarning ahamiyati shundaki, ular talabalarni kasbiy faoliyatga tayyorlashda muhim rol o'ynaydi. Talabalar, terminlarni o'rganish orqali nafaqat nazariy bilimlarga ega bo'ladi, balki amaliy ko'nikmalarini ham rivojlantiradi.

Quyida terminlarning o'rni va ahamiyatini o'zbek va chet ellik olimlarning fikrlari asosida tahlil qilamiz.

Oziq-ovqat texnologiyasi sohasidagi terminlarning ahamiyatini tushunish uchun avvalo ularning ta'rifini berish zarur. O'zbekistonlik olim Abdullaeva o'z asarida "terminlar – bu ma'lum bir soha ichidagi maxsus bilimlarni ifodalovchi atamalar bo'lib, ular orqali mutaxassislar o'zaro aniq muloqot qilishlari mumkin" deb ta'kidlaydi.[1] Bu fikrni chet ellik olimlar ham qo'llab-quvvatlaydi. Masalan, Smith "Oziq-ovqat texnologiyasidagi terminologiya – bu sohaning rivojlanishini ta'minlaydigan muhim vosita" deya ta'kidlaydi. [2] Terminlarni o'rganish jarayoni talabalar uchun juda muhimdir. O'zbekistonlik olim Mirzaev "Talabalar oziq-ovqat texnologiyasi sohasidagi terminlarni bilmasalar, ularning kasbiy faoliyatlari samarali bo'lmaydi" deb yozadi. [3] Bu fikrni tasdiqlovchi yana bir misol keltirish mumkin: chet ellik mutaxassis Johnson ("Terminlar orqali talabalar o'z bilimlarini kengaytiradilar va amaliyotda qo'llash imkoniyatiga ega bo'lishadi" deydi.[4] Oziq-ovqat texnologiyasida ingliz tilidagi terminlarni bilish talabalarni nafaqat akademik sohada, balki ish bozorida ham raqobatbardosh qiladi.

O'zbekistonlik Olimova "Talabalar ingliz tilidagi terminlarni yaxshi bilsalar, ular xalqaro kompaniyalarda ishlash imkoniyatlariga ega bo'lishadi" deb yozadi. [5] Shuningdek, ingliz tilidagi terminlar yordamida talabalar xorijiy ilmiy tadqiqotlarga kirish imkoniyatiga ega bo'lishadi. Bu esa ularning kasbiy rivojlanishiga katta hissa qo'shadi.

Chet ellik olimlar ham bu fikrni qo'llab-quvvatlaydilar: Taylor "Ingliz tilidagi terminlar yordamida talabalar global miqyosda ilmiy tadqiqotlarga jalb etiladi" deydi. [6] Bundan tashqari, oziq-ovqat texnologiyasida ishlatiladigan terminlar nafaqat ilmiy maqolalarda, balki amaliy ish jarayonlarida ham keng qo'llaniladi. O'zbekistonlik olim Xudoyberdiyev "Terminlarni to'g'ri tushunish va qo'llash amaliyotda muvaffaqiyatli ishlash uchun zarur" deb ta'kidlaydi.[7] Oziq-ovqat texnologiyasining zamonaviy rivojlanishi bilan bog'liq holda yangi terminlar paydo bo'lmoqda. Bu esa o'qituvchilarga yangi metodologiyalarni ishlab chiqishni talab etadi. Chet ellik olim Green "O'qituvchilar yangi terminlarni o'rgatishda innovatsion yondashuvlardan foydalanishlari kerak" deydi. Shu bilan birga, oziq-ovqat texnologiyasi sohasidagi terminlarni o'rganish jarayonida talabalar uchun interaktiv metodlardan foydalanish muhimdir. [8] O'zbekistonlik olim Qodirov "Interaktiv metodlar yordamida talabalar terminlarni tezroq va samaraliroq o'rganadilar" deb yozadi. [9]

Oziq-ovqat texnologiyasi yo'nalishida kasbga yo'naltirilgan ingliz tilini o'qitishda terminlarning o'rni va ahamiyati juda katta. Oziq-ovqat sanoati global miqyosda rivojlanayotganligi sababli, mutaxassislar uchun ingliz tilidagi terminologiyani bilish zaruriyati ortib bormoqda. Terminlar yordamida talabalar nafaqat nazariy bilimlarga ega bo'lishadi, balki amaliy ko'nikmalarini ham rivojlantiradilar. Yuqoridagi fikrlar shuni ko'rsatadiki, oziq-ovqat texnologiyasida ingliz tilidagi terminlarni bilish talabalarni ish bozorida raqobatbardosh qiladi va ularning kasbiy rivojlanishiga katta hissa qo'shadi. Talabalar uchun interaktiv metodlardan foydalanish esa ularning bilimlarini tezroq va samaraliroq kengaytirishga yordam beradi. Kelajakda oziq-ovqat

texnologiyasi sohasida ingliz tilini o'qitishda yangi yondashuvlar va metodologiyalarni ishlab chiqish zarurati mavjud. Bu esa talabalarni zamonaviy ish sharoitlariga tayyorlashda muhim rol o'ynaydi. Shunday qilib, oziq-ovqat texnologiyasi yo'nalishida kasbga yo'naltirilgan ingliz tilini o'qitishda terminlarning ahamiyatini inkor etib bo'lmaydi.

ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Abdullaeva, M. Terminologiya va uning ahamiyati. O'zbekiston Respublikasi Ta'lim vazirligi. (2020)
2. Smith, J. Food Technology and it's Terminology: An Overview. International Journal of Food Science. (2019)
3. Mirzaev, A. Oziq-ovqat texnologiyasida ingliz tili: muammolar va yechimlar. Toshkent: (2021)
4. Johnson, L. The Importance of Terminology in Food Technology Education. Journal of Culinary Science. (2022)
5. Olimova, S. Talabalarni kasbga tayyorlashda ingliz tilining roli. Tashkent: O'zbekiston Milliy Universiteti. (2023)
6. Taylor, R. Global Research in Food Technology: The Role of English Language Terminology. Food Research International. (2020)
7. Xudoyberdiyev, D. Amaliyotda terminlardan foydalanish: oziq-ovqat texnologiyasi misolida. Tashkent: O'zbekiston Qishloq xo'jaligi Akademiyasi. (2022).
8. Green, P. Innovative Approaches to Teaching Food Technology Terminology. Journal of Educational Research. (2021)
9. Qodirov, E. Interaktiv metodlar yordamida ingliz tilini o'qitishda yangiliklar. Tashkent: O'zbekiston Pedagogika Instituti. (2023)